

Bruksela, 1 grudnia 2023 r.
(OR. en)

16142/23

Międzyinstytucjonalny numer
referencyjny:
2023/0228(COD)

AGRI 761
AGRILEG 319
SEMENCES 111
PHYTOSAN 121
FORETS 195
CODEC 2320
IA 341

NOTA

Od: Sekretariat Generalny Rady
Do: Komitet Stałych Przedstawicieli (część I) / Rada
Nr dok. Kom.: 11503/23

Dotyczy: Wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie produkcji i wprowadzania do obrotu leśnego materiału rozmnożeniowego, zmieniającego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/2031 i 2017/625 oraz uchylającego dyrektywę Rady 1999/105/WE (rozporządzenie w sprawie leśnego materiału rozmnożeniowego)
– Sprawozdanie z postępu prac

I. WPROWADZENIE

1. 5 lipca 2023 r. Komisja przyjęła dwa blisko powiązane ze sobą wnioski ustawodawcze dotyczące zmiany i aktualizacji przepisów dotyczących produkcji i wprowadzania do obrotu w UE roślinnego materiału rozmnożeniowego (PRM) i leśnego materiału rozmnożeniowego (LMR). Zostały przedłożone Radzie 6 lipca 2023 r. jako część komisyjnego pakietu dotyczącego żywności i bioróżnorodności, grupy wniosków prawodawczych obejmujących również zdrowie gleb, nowe techniki genomiczne i częściową zmianę decyzji ramowej w sprawie odpadów.

2. Proponowane rozporządzenie w sprawie LMR¹ zastępuje dyrektywę Rady 1999/105/WE. Uwzględnia ostatnie wydarzenia w dziedzinie leśnictwa, w tym nową strategię leśną UE 2030 i nowe normy OECD dotyczące systemu certyfikacji leśnego materiału rozmnożeniowego.

Rozporządzenie ma na celu:

- wyjaśnienie i zmodernizowanie obecnych przepisów;
- zapewnienie równych warunków działania dla podmiotów;
- wspieranie innowacji i konkurencyjności unijnej branży;
- wniesienie wkładu w pokonywanie wyzwań związanych ze zrównoważonym charakterem, różnorodnością biologiczną i klimatem.
- dostosowanie do nowych osiągnięć naukowych i technicznych;
- zapewnienie ochrony i zrównoważonego użytkowania leśnych zasobów genetycznych; oraz
- poprawę spójności z prawodawstwem dotyczącym kontroli urzędowych i zdrowia roślin.

Nowe rozporządzenie obejmuje materiał siewny, części roślin i rośliny używane do zalesiania, ponownego zalesiania i innych rodzajów sadzenia drzew.

3. W Parlamencie Europejskim komisją przedmiotowo właściwą jest Komisja Rolnictwa i Rozwoju Wsi, a na sprawozdawcę wyznaczono Herberta Dorfmana (PPE, Włochy). Jego projekt sprawozdania został opublikowany 10 listopada 2023 r. Swoją opinię przedstawi Komisja Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności.

¹ Dok. 11503/23 + ADD 1.

II. STAN PRAC W ORGANACH PRZYGOTOWAWCZYCH RADY

1. Komisja przedstawiła wniosek i ocenę skutków² podczas nieformalnej wideokonferencji członków Grupy Roboczej ds. Zasobów Genetycznych i Innowacji w Rolnictwie (dalej zwanej „grupą roboczą”) 6 lipca 2023 r., Następnie wniosek został przedstawiony na forum Rady AGRIFISH 25 lipca 2023 r.
2. Od września do grudnia 2023 r. kontynuowano analizę i szczegółową dyskusję nad artykułami wniosku. Podczas prezydencji hiszpańskiej łącznie cztery posiedzenia grupy roboczej poświęcone były dyskusji nad art. 1–17, 30 i 31 oraz załącznikami II–VII wniosku.

3. GŁÓWNE KWESTIE I OSIĄGNIĘTE POSTĘPY

Delegacje zgłosiły dużą liczbę uwag technicznych, ustnie i pisemnie. Delegacje zgłosiły dużą liczbę uwag technicznych co do całego tekstu wniosku, ustnie i pisemnie. Jak wspomniano powyżej prezydencja hiszpańska pracowała nad zmienionym tekstem art. 1–17, 30 i 31 i załącznikami II–VII i starała się uwzględnić większość uwag, z myślą o rozwinięciu i wyjaśnieniu treści tych artykułów.

a) Uwagi ogólne

Delegacje zgłosiły uwagi ogólne co do całego tekstu wniosku. W dużej mierze popierają główne cele wniosku, wymienione powyżej, i z zadowoleniem przyjmują fakt, że LMR stanowi przedmiot odrębnego aktu prawodawczego.

Cenią również fakt, że utrzymano sześć podstawowych typów materiału: (źródło nasion, drzewostan, plantacja nasienna, drzewa mateczne, klon, mieszanka klonów) i cztery kategorie LMR (ze zidentyfikowanego źródła, wyselekcjonowany, kwalifikowany, przetestowany).

² Dok. 11694/23.

Duża liczba delegacji zaznaczyła, jak istotne jest, by państwa członkowskie zachowały pewien poziom swobody w przyjmowaniu krajowych decyzji, w szczególności w odniesieniu do wykazu gatunków, które mają być uwzględnione w zakresie stosowania rozporządzenia, jakości LMR wprowadzanego do obrotu i organizacji działań kontrolnych.

Ponadto w uwagach ogólnych wskazano kilka obszarów, w których proponowane przepisy wymagają dalszej analizy, w szczególności:

– **Instrument prawny / uprawnienie Komisji**

Niektóre delegacje są zdania, że zmiana instrumentu prawnego z dyrektywy na rozporządzenie nie wydaje się być wystarczająco uzasadniona. Delegacje te chciałyby utrzymać obecny system, który przewiduje ogólnoeuropejskie jednolite normy minimalne i daje państwom członkowskim wystarczającą elastyczność, aby uwzględnić różne warunki lokalne.

Niektóre delegacje są zdania, że duża liczba aktów delegowanych i wykonawczych utrudnia pełną ocenę nowych przepisów i może być sprzeczna z zasadą pomocniczości. Należy dążyć do równowagi pomiędzy osiągnięciem większej harmonizacji i uwzględnianiem wymogów krajowych.

– **Stosowanie**

Proponowane rozporządzenie zaczęłoby obowiązywać trzy lata po jego wejściu w życie. Termin ten wydaje się jednak zbyt krótki dla niektórych delegacji, biorąc pod uwagę, że rozporządzenie przewiduje dużą liczbę aktów wykonawczych, a państwa członkowskie będą musiały przyjąć dużą liczbę przepisów krajowych. Uważają one również, że treść rozporządzenia może zostać oceniona jedynie wstępnie.

– **Obciążenia administracyjne**

Niektóre delegacje są zdania, że wniosek zawiera zbyt złożone elementy proceduralne oraz nadmierne dodatkowe wymogi dotyczące informowania i zezwoleń, które mają być wydawane przez właściwe organy. Wdrożenie rozporządzenia oznaczałoby uruchomienie znacznych dodatkowych zasobów finansowych i kadrowych.

b) Uwagi dotyczące analizowanych artykułów

Delegacje zgłosiły w szczególności następujące uwagi:

– **Harmonizacja**

Zalety i wady włączenia przepisów dotyczących LMR do zakresu rozporządzenia (UE) 2017/625 w sprawie kontroli urzędowych i rozporządzenia (UE) 2016/2031 w sprawie zdrowia roślin wymagają dalszego uzasadnienia, ponieważ niektóre delegacje obawiają się, że włączenie to może prowadzić do niepożądanych konsekwencji poprzez tworzenie nowych obciążeń administracyjnych, w szczególności dla małych przedsiębiorstw.

Większość delegacji z zadowoleniem przyjmuje harmonizację prawodawstwa dotyczącego leśnego materiału rozmnożeniowego z systemem certyfikacji leśnego materiału rozmnożeniowego OECD.

– **Krajowe plany awaryjne**

Rozporządzenie wprowadza wymóg, by państwa członkowskie sporządzały krajowe plany awaryjne, aby zapewnić wystarczające zaopatrzenie w LMR na potrzeby ponownego zalesiania obszarów dotkniętych ekstremalnymi zdarzeniami pogodowymi, pożarami środowiskowymi, pojawami agrofaga i innymi klęskami żywiołowymi. Większość delegacji uważa, że plany te powinny być dobrowolne i zwraca się o wsparcie finansowe, aby móc je opracować i wdrożyć.

– **Definicje**

Delegacje podkreślają, że wiele definicji jest zbyt niejasnych i wymaga przeformułowania. Uważają, że inne definicje, takie jak definicja „podmiotu profesjonalnego”, należy dostosować do tej samej definicji zawartej w rozporządzeniu o zdrowiu roślin. Jeszcze inne należy dostosować do definicji OECD. Definicje zostaną ponownie poddane przeglądowi w świetle pełnej analizy artykułów, do których się odnoszą.

– **Leśne zasoby genetyczne**

Kilka delegacji obawia się, że nowe artykuły regulujące produkcję leśnych zasobów genetycznych z jednostek zgłoszenia mogą prowadzić do powstania otwartego systemu rejestracji materiałów podstawowych. Jakość byłaby wówczas jednostronnie określana przez podmioty profesjonalne i bez naukowej walidacji.

– **Upoważnione podmioty profesjonalne i etykiety urzędowe**

Delegacje chciałyby doprecyzować te przepisy, w szczególności przepisy dotyczące audytów, aby zagwarantować, że podmioty profesjonalne spełniają wymogi uprawniające je do wydawania etykiet urzędowych. Delegacje chciałyby również, aby podmioty profesjonalne nadal wydawały dokument dostawcy, który obecnie może zastąpić etykietę dostawcy i który zawiera dużo informacji.

– **Cele inne niż leśne**

Niektóre delegacje wołałyby utrzymać obecne przepisy umożliwiające państwom członkowskim produkcję leśnego materiału rozmnożeniowego do celów innych niż leśne, pod warunkiem że jest on odpowiednio etykietowany i nadzorowany.

– **Mieszanki klonów**

Kryteria ustanowione w załączniku IV dla mieszanek klonów utrudniają wprowadzanie ich do obrotu do celów różnorodności biologicznej. Niektóre delegacje pragną uwzględnić możliwość wytwarzania tych materiałów z materiałów ze zidentyfikowanego źródła w drodze rozmnażania wegetatywnego.

– **Naturalne hybrydy**

Niektóre delegacje opowiadają się za uznaniem naturalnych hybryd lub gatunków objętych regulacjami za gatunki podlegające regulacjom dotyczącym sztucznych hybryd.

– **Zbieranie LMR**

Niektóre delegacje wzywają do określenia minimalnych norm dotyczących zbierania LMR.

– **Niepewne informacje na temat obecnych i przewidywanych przyszłych warunków klimatycznych i ekologicznych**

Kilka delegacji podkreśliło, że dostępność informacji wspierających lepsze dostosowanie i skuteczność LMR do warunków terenowych jest bardzo potrzebna, ale obecnie możliwe jest jedynie przedstawienie zaleceń, które powinny być udostępniane przez właściwe organy.

4. Prezydencja planuje kontynuować te dyskusje w nadchodzących tygodniach i będzie pracować nad swoim tekstem. 19 i 20 grudnia 2023 r. prezydencja zorganizuje kolejną nieformalną wideokonferencję członków grupy roboczej i przedstawi swoje propozycje preredagowania³ artykułów, które do tej pory zostały przeanalizowane, w celu rozwinięcia i wyjaśnienia ich treści.

³ Dok. ST 16296/23 (publikacja wkrótce).

5. Bazując na postępach poczynionych przez prezydencję hiszpańską, nadchodząca prezydencja belgijska planuje kontynuować prace nad tym dossier na szczeblu technicznym.
 6. W świetle powyższego Rada jest proszona o zapoznanie się z postępami co do analizy wniosku i o wymianę poglądów.
-